

»Naturalistiske gravmonumenter med kranier og tøjrester«

Kunstneren i rollen som Ole Opfinder

Af RENALD BACHE

■ En ældre kage solidt emballeret i en glaskasse, der i sin orden er placeret på et gedigent rødstensfundament. En række henrettelsespeleto-ner in natura og en træsfam-me på en savbuk. En dyng- byggeaffald i en krog. Vittig- hedstegninger. Naturalistiske gravmonumenter med kranier og tøjrester. Syv større og mindre natursten arrangeret på et stykke maskinpapir...

Ovenstående er ikke et for- søg på at skrive et neosurrea- listisk digt, men øjebliksbille- der fra den 8. »Biennale de Paris«, der åbnede i sidste uge på Musee d'Art Moderne i byernes by.

Vist lyder det krukke- og forskruet, men det er det så sandelig også. Med sin for- nemme placering på et af verdens fornemste museer og sit velklingende navn må udstillingen dog alligevel an- ses for at være udtryk for fransk kunsts stade netop nu. Toppen af kransekagen. Guf de la guf.

Antallet af almindelige oli- ebilleder, malet med pensel og højre hånd, er hurtigt overset. Der er kun nogle ganske få stykker, og de dan- ner som regel starten eller afslutningen på en fantasifuld opstilling af trækasser eller lign. på gulvet. De hænger der som en slags vrængbilleder af den gængse maleriske ud- tryksform, som en besværgel- se, der skal mane alt hidti- digt i jorden, så det nye kan rejse sig på ruinerne.

Tanken er i og for sig god nok. Det er kun ved så ind- ædt som muligt at afsværg- det forrige, man får mulighed for at bygge nyt op, og når det ikke lykkes på Paris-bi- ennalen, er årsagen den, at galskaben kun lige netop har rækt til at brøde ned. Der er intet blevet tilbage til at ska- be det nye af, tingene er forstenede, gølge og glædeslø- se. I stedet for kunst er det blevet til anstrengte ideer og krampagtige forsøg på for enhver pris at være anderle- des, og det er en helt anden og knap så interessant sag.

Måske ER det rigtigt, at Paris for alvor er ved at ryge ud af billedet som den cen- trale kunstformidler. Denne biennale kan tyde på det, for mens væsentlige dele af ver- denskunsten netop i disse år har vendt sig til et mere ligefremt, enklere udtryk og bl. a. genindført mennesket som objekt, drukner den bog- staveligt talt i tågesnak og teoretiske manipulationer.

En eller anden klog sjæl har sagt, at hver ny generati- on må starte på skuldrene af den forrige. Det har disse biennale-kunstnere også for- søgt, men enten har de haft lim under fødderne, eller også har de været lovlig gumpetunge for de er stort set alle havnet med et drøn på gulvet — og blevet lig- gende der.

Højdepunkter af krukkeri er et højrodt telt med påklistre- de stjerner og flankeret af hæslelige fantasilamper. Inde i teltet går man på glitrende glimmer rundt om et bord, hvorpå små tableauer med kunstige blomster, spejlglas- søer og små dukkemænd med super-rejsning præsenteres til hård rockmusik og politiske slagord. »Det er vammel my- sticisme og fimset, småporno- grafisk romantik en gros.

Det er kunstens opgave at søge nye veje, at udvide vort erkendelsesområde. Javist, men det fortvivlede er, at midt i al krampagtigheden er der ikke noget nyt på Paris- biennalen. Alle disse ind- og udfald har været vist før med betydelig større talent og engagement, f. eks. på ud- stillingen »20 Års fransk

Et træ og dets jordklump kunst» på Grand Palais sidste år, hvor Caesar, Niki de Saint Phallante, Ben, Tinguely og mange flere foldede sig ud i bidsk og besk samfundssatire.

Hvad skal vi i grunden med alle disse ting, der, når det kommer til stykket, ikke rokker en tøddel ved det, vi allerede ved. Trods sin tilsy- neladende avancerthed er ud- stillingen i hele sit væsen traditionel. Tilskueren forbli- ver tilskuer og kan enten forkaste eller godtage. Kunst- neren har leget på hans veg- ne og taget hele fornøjelsen selv, der er intet at trække fra eller lægge til.

På den 8. biennale de Paris præsenteres man for kunstne- ren i rollen som Ole Opfin- der. Trods påståede forsøg på at aktivisere gæsten ved hjælp af et »speakers cor- ner«, lysbilleder, labyrintagtig- ge gulvopstillinger m. m. rok- kes der ikke ved den traditi- onelle rollefordeling udøver- tilskuer.

Så kan man selvfølgelig hævde, at netop derved bli- ver der et sandt billede af vort samfundssystem, men det kunne med held siges be- tydeligt kortere og mere rammende.

